

25. YILINDA HOCALI SOYKIRIMI

ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

SONUÇ BİLDİRGESİ

Biz bu uluslararası Sempozyumun düzenleyicileri ve katılımcıları olarak, 25 yıl önce Hocalı'da ve Azerbaycan'ın diğer bölgelerinde işlenen soykırımın kurbanlarını rahmetle anıyoruz.

Gerek soykırım kurbanlarının yakınlarının ve gerekse halen Azerbaycan'da bulunan yaklaşık bir milyon kaçkının, yaşanan zulümden dolayı maruz kaldıkları maddi ve manevi zararların bir an önce telafi edilmesinin bütün dünya için önemli bir görev olduğunu beyan ediyoruz.

Bu bağlamda evlerinden ve yurtlarında çıkarılmış olan Azerbaycan Türklerinin ve onların neslinden gelenlerin bir an önce yurtlarına dönmesi için ulusal ve uluslararası yolların kullanılması gerektiğini hatırlatıyoruz.

Soykırım ve işgalin üzerinden çeyrek asır geçtiği halde suçluların cezalandırılması, mağdurların zararların telafisi ve Dağlık Karabağ sorununun çözümü için kurulmuş olan AGİT Minsk sürecinin işgali meşrulaştırma ve soykırımı unutturmadan başka bir işlevi olmadığını belirtmek istiyoruz.

Bununla beraber Azerbaycan yönetiminin, Uluslararası zeminde çözümden kaçan taraf olma durumuna düşmemesi için Minsk sürecindeki mücadelesine devam etmesini, masadan kalkmamasının önemine inanıyoruz.

Öte yandan gerek hükümet kuruluşları gerekse sivil toplum örgütleri, akademik camia ve araştırmacıların öncelikle yaşanan soykırım ve diğer savaş suçlarını yerli ve yabancı kamuoyuna her fırsatta anlatması, bu alanda bilimsel araştırmalar yanında medya ve diğer iletişim araçlarını kullanması, yaşanan zulmün roman, film, skeç, sergi vb yollarla duyurulmasının gerekli olduğunu ikrar ediyoruz.

Akademik camia, bilimsel yayınlar, tanıtımlar, konferanslar vb faaliyetlerle güçlenen kamuoyu desteği ile yaşanan mağduriyetlerin telafisi için uluslararası hukuk ve diplomasi zeminlerinde güçlü ve kararlı bir şekilde mücadele edilmesinin gerektiğini vurguluyoruz.

Bunun için başta Azerbaycan hükümeti olmak üzere diğer dost ülkeler ve sivil toplum kuruluşlarının dünyanın önde gelen uluslararası hukuk ve diplomasi uzmanlarıyla işbirliği halinde yıllarca sürecektir ve kesinlikle başarı ile sonuçlanacak hukuksal mücadelenin başlatılması gerektiğine inanıyoruz.

Bu çerçevede Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Ermenistan'ın işgal ettiği Azerbaycan topraklarında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni ihlal ettiği yönündeki kararını son derece önemli bir hukuksal aşama olarak kabul ediyoruz. Böylece bir milyon Azerbaycan Türkü'nün işgal altındaki topraklara dönüş hakkının uluslararası mahkemece teyit edildiğini vurgulamak istiyoruz. Mahkeme kararı gereği yurtlarına dönmek için işgal bölgesine girmek istediği halde karşılaşılan engellemelerin belgelenerek yeni hukuksal mücadele imkânlarının ortaya çıkacağını vurguluyoruz.

Bu bağlamda ilgili sözleşmeler ve hukuksal bağlantılar çerçevesinde Uluslararası Adalet Divanı, Uluslararası Ceza Mahkemesi, Avrupa Birliği Adalet Divanı ve diğer ulusal ve bölgesel yargı ve diplomasi zeminlerini sonuna kadar kullanması gereğine inanıyoruz.

Soykırımı işleyen, buna yardım eden ve destek verenlerin önemli bir kısmının halen hayatta olduğunu dikkate alarak, 1948 Soykırımı Önleme ve Cezalandırma Sözleşmesi'nin 6. Maddesi gereği, Azerbaycan başsavcılığının biran önce soykırımcılara karşı dava açmasını, gıyabında da olsa suçluları yargılayarak cezalandırmasını bekliyoruz. Mahkeme kararlarına göre ceza alanlara karşı başta İnterpol olmak üzere uluslararası zeminlerde gerekli tedbirlerin alınmasını istiyoruz.

Hocalı Soykırımı, Azerbaycan topraklarının işgali ve kaçkınların ülkesine dönmesi ile ilgili daha fazla akademik etkinlik, sanat faaliyeti, yayın ve tanıtım programlarının düzenlenmesini arzu ederek uzaktan yakından programa katılanlara ve programın yürütülmesinde katkısı bulunanlara teşekkür ediyoruz.

Bir kez daha Hocalı'da soykırım yapanları tarih önünde mahkûm ederken, bunun karşılığı olan cezanın, uluslararası hukuk sürecinde er veya geç verileceğini dünyaya haykırıyoruz. Hocalı Soykırımı, insanlığa karşı işlenmiş ağır suçtur. Dünya, artık bu suça göz yumarak ortak olamayacak ve sessiz kalamayacaktır.

27 ŞUBAT 2017 / GİRESUN